

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2565 มีประเด็นในการนำเสนอ ดังต่อไปนี้

1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. การดำเนินการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test : O-NET) ปีการศึกษา 2565

1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.1 จุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนจุดมุ่งหมายพื้นฐานสองประการ ประการแรก คือ การวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยเก็บรวบรวมเกี่ยวกับผลการเรียน และการเรียนรู้ ของผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์ แปลความหมายข้อมูลแล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู การวัดและประเมินผลกับการสอนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กันหากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดการเรียนการสอนก็ขาดประสิทธิภาพ การประเมินระหว่างการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เช่นนี้เป็นการวัดและประเมินผลย่อย (Formative assessment) ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนทุกวัน เป็นการประเมินเพื่อให้รู้จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง จึงเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนาในการเก็บข้อมูล ผู้สอนต้องใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การซักถาม การระดมความคิดเห็นเพื่อให้ได้มติข้อสรุปของประเด็นที่กำหนด การใช้แฟ้มสะสมงาน การใช้ภาระงานที่เน้น การปฏิบัติ การประเมินความรู้เดิม การให้ผู้เรียนประเมินตนเอง การให้เพื่อนประเมินเพื่อน และการใช้เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) สิ่งสำคัญที่สุดในการประเมินเพื่อพัฒนา คือการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนใน ลักษณะคำแนะนำที่เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ทำให้การเรียนรู้พอกพูน แก้ไขความคิด ความเข้าใจเดิม ที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการให้ผู้เรียนสามารถตั้งเป้าหมายและพัฒนาตนได้

จุดมุ่งหมายประการที่สอง คือ การวัดและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นการประเมินสรุปผลการเรียนรู้ (Summative assessment) ซึ่งมีหลายระดับ ได้แก่ เมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนจบรายวิชาเพื่อตัดสินให้คะแนน หรือให้ระดับผลการเรียน ให้การรับรองความรู้ความสามารถของผู้เรียนว่าผ่านรายวิชาหรือไม่ควรได้รับการเลื่อนชั้นหรือไม่ หรือสามารถจบหลักสูตรหรือไม่ การประเมินเพื่อ ตัดสินผลการเรียนที่ดีต้องให้ออกาสผู้เรียนแสดงออกความรู้ความสามารถ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และพิจารณา ตัดสินบนพื้นฐานของเกณฑ์ผลการปฏิบัติมากกว่าใช้เปรียบเทียบระหว่างนักเรียน

1.2 การกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา

การจัดการศึกษาในปัจจุบันนอกจากให้ทั่วถึงแล้วยังมุ่งเน้นคุณภาพด้วยผู้ปกครอง สังคมและ รัฐต้องการเห็นหลักฐานอันเป็นผลมาจากการจัดการศึกษา นั่นคือคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตร หน่วยงานที่รับผิดชอบนับตั้งแต่สถานศึกษา ต้นสังกัด หน่วยงานระดับชาติ ที่ได้รับมอบหมายจึงมีบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนตามความคาดหวังของหลักสูตร ดังนั้นหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จึงกำหนดให้มีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ใน 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ ทุกระดับมีเจตนารมณ์เช่นเดียวกัน คือ ตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องต่อไป

1.2.1 การประเมินระดับชั้นเรียน

เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียนในรายวิชา/กิจกรรมที่ตนสอน ในการประเมินเพื่อพัฒนา ผู้สอน ประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นเป้าหมายในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การแสดงออกในการปฏิบัติ ผลงาน การแสดงกิริยาอาการ ต่างๆ ของผู้เรียน ตลอดเวลาที่จัดกิจกรรม เพื่อดูว่าบรรลุตัวชี้วัดหรือมีแนวโน้มว่าจะบรรลุตัวชี้วัดเพียงใด แล้วแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง

การประเมินเพื่อตัดสินเป็นการตรวจสอบ ณ จุดที่กำหนดแล้วตัดสินว่า ผู้เรียนมีผลอันเกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่และมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บคะแนนของหน่วยการเรียนรู้ หรือของการประเมินผลกลางภาค หรือปลายภาคตามรูปแบบการประเมินที่สถานศึกษากำหนด ผลการประเมินนอกจากจะให้เป็นคะแนนหรือระดับผลการเรียนแก่ผู้เรียนแล้ว ต้องนำมา เป็นข้อมูลใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไปอีกด้วย

1.2.2 การประเมินระดับสถานศึกษา

เป็นการตรวจสอบผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมิน การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเป็นการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษา เปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติและระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็น ข้อมูล และสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพ การศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

1.2.3 การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา

เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐาน การเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพของ ผู้เรียน ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานซึ่งจัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัดและ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังสามารถดำเนินการได้ด้วย การตรวจสอบข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

1.2.4 การประเมินระดับชาติ

เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินผลจากการประเมิน ใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพ การจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ ข้อมูลในการประเมิน ในระดับต่าง ๆ ข้างต้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบ ทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็น ภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแล ช่วยเหลือปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความ ต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธโรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ และสังคม กลุ่มผู้เรียนที่พิการทางร่างกายและสติปัญญา ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษาใน การดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทั่วทั้งที่ อันเป็นโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จใน การเรียน

1.3 การสนับสนุนด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดมีบทบาทหน้าที่สนับสนุน การดำเนินงานของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรสนับสนุนการดำเนินการของสถานศึกษาดังนี้

1. การจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา
2. การสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และการเทียบโอนผลการเรียน
3. การส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ การประเมินการ

อ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. การส่งเสริมให้ครู บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผล ตลอดจนความเข้าใจในเทคนิควิธีการการวัดและประเมินผลรูปแบบต่าง ๆ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง เช่น การประเมินการปฏิบัติงาน การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน หรือการประเมินด้วยการสื่อสารส่วนบุคคล เช่น การซักถาม การสัมภาษณ์ เป็นต้น

5. การส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาเครื่องมือ บริหารจัดการการวัดและประเมินผล การเรียนรู้และการจัดเก็บเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ

6. การให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การจัดทำเอกสารหลักฐาน การศึกษา

7. การประเมินคุณภาพผู้เรียนที่ดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดและ ระดับชาติ

8. อื่น ๆ ตามความเหมาะสม

1.4 หลักการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ตีความผลการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนตาม มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดของหลักสูตร นำผลไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจตัดสินใจผลการเรียน สถานศึกษาต้องมีกระบวนการจัดการที่เป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ และให้ผลการประเมินที่ตรงตามความรู้ ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ถูกต้องตามหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รวมทั้งสามารถรองรับ การประเมินภายในและการประเมินภายนอก ตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาได้สถานศึกษาจึงควรกำหนดหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

1. สถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเปิดโอกาส ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

2. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียน และตัดสินใจผลการเรียน

3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต้องสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา และจัดให้มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และ เขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ต้องดำเนินการ ด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนได้อย่างรอบ

ด้านทั้งด้านความรู้ ความคิด กระบวนการ พฤติกรรมและเจตคติ เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ธรรมชาติ วิชาและระดับชั้นของ ผู้เรียน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรง ยุติธรรม และเชื่อถือได้

5. การประเมินผู้เรียนพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรม การเรียนรู้ การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของ แต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบผลการประเมินผลการเรียนรู้

7. ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาและระหว่างรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ

8. ให้สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา เพื่อเป็นหลักฐานการประเมินผลการเรียนรู้ รายงานผลการเรียน แสดงวุฒิการศึกษาและรับรองผลการเรียนของผู้เรียน

1.5 องค์ประกอบของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดจุดหมาย สมรรถนะ สำคัญของ ผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทาง ในการพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวที ระดับโลก กำหนดให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่กำหนดในสาระ การเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ มีความสามารถ ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นรายวิชาตามตัวชี้วัดในรายวิชา พื้นฐาน และตามผลการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม ตามที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้ ผู้สอนใช้วิธีการที่ หลากหลาย จากแหล่งข้อมูลหลาย ๆ แหล่ง เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่สะท้อนความรู้ความสามารถที่แท้จริงของ ผู้เรียนโดยวัดและประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องไปพร้อมกับการจัดการเรียนการสอน โดยสังเกต พัฒนาการและความประพฤติของผู้เรียน สังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม ผู้สอนควรเน้น การประเมินตามสภาพจริง เช่น การประเมินการปฏิบัติงาน การประเมินจากโครงการ หรือการประเมิน จาก แฟ้มสะสมงาน ฯลฯ ควบคู่ไปกับการใช้การทดสอบแบบต่าง ๆ อย่างสมดุล ต้องให้ความสำคัญ กับการประเมิน ระหว่างเรียน มากกว่าการประเมินปลายปี/ปลายภาค และใช้เป็นข้อมูลเพื่อประเมินการ เลื่อนชั้นเรียนและ การจบการศึกษาในระดับต่าง ๆ

2. การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นการประเมินศักยภาพของผู้เรียนใน การอ่าน หนังสือ เอกสาร และสื่อต่าง ๆ เพื่อหาความรู้ เพิ่มพูนประสบการณ์ เพื่อหาความสุนทรีย์และ ประยุกต์ใช้แล้วนำ เนื้อหาสาระอ่าน มาคิดวิเคราะห์ นำไปสู่การแสดงความคิดเห็น การสังเคราะห์

สร้างสรรค์ การแก้ปัญหาในเรื่องต่าง ๆ และถ่ายทอดความคิดนั้นด้วยการเขียนที่มีสำนวนภาษาถูกต้อง มีเหตุผลและลำดับขั้นตอนใน การนำเสนอสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจนตามระดับ ความสามารถในแต่ละระดับชั้น

การประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และสรุปผล เป็นรายปี/รายภาค เพื่อวินิจฉัยและใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้เรียนและประเมินการเลื่อน ชั้นเรียนตลอดจน การจบการศึกษาระดับต่าง ๆ

3. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นการประเมินคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิด ขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นใน สังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 คุณลักษณะ ในการประเมินให้ ประเมินแต่ละ คุณลักษณะ แล้วรวบรวมผลการประเมินจากผู้ประเมินทุกฝ่ายและแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลนำมา สู่การสรุปผลเป็นรายปี/รายภาค และใช้เป็นข้อมูลเพื่อประเมินการเลื่อนชั้นเรียน และการจบการศึกษาระดับ ต่าง ๆ

1.6 แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สถานศึกษาต้องดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยมี แนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1. สถานศึกษาต้องดำเนินการวัดและประเมินผลให้ครบองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ตาม แนวทางและวิธีการของการวัดและประเมินผลแต่ละองค์ประกอบ และกำหนดเอกสารบันทึกผลการ ประเมินให้ สอดคล้องกับแนวทางการวัดและประเมินผล
2. ให้ครูผู้สอนนำผลการประเมินแต่ละองค์ประกอบบันทึกลงในเอกสารบันทึกผล การประเมินในเอกสารตามที่สถานศึกษากำหนดและนำเสนอผู้บริหารโรงเรียน
3. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้อนุมัติผลการประเมิน
4. ให้มีการรายงานความก้าวหน้าผลการพัฒนาองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ให้ผู้ปกครอง ทราบเป็นระยะ ๆ และรายงานสรุปผลการเรียนปลายปี/ปลายภาค
5. ผู้บริหารโรงเรียนต้องกำหนดวิธีการและมอบหมายผู้รับผิดชอบ ปรับปรุงพัฒนา ผู้เรียนที่ได้ผลการเรียนรายวิชาซ้ำชั้น
6. สถานศึกษากำหนดแนวทางในการกำกับติดตามการบันทึกผลการประเมินในเอกสาร หลักฐานการศึกษา ทั้งแบบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และแบบที่สถานศึกษากำหนด

2. การดำเนินการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Testing : O-NET) ปีการศึกษา 2565

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้มอบหมายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ดำเนินการจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2566 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 เป็นศูนย์สอบ มีสนามสอบ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวม 16 สนามสอบ และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวม 7 สนามสอบ สนามสอบในศูนย์สอบศรีสะเกษ เขต 1 รวมทั้งหมด 23 สนามสอบ

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

1. ความเป็นมา

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. เป็นหน่วยงานทดสอบ ระดับชาติ อยู่ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกา เมื่อวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2548 โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อบริหารจัดการและดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาวิจัย พัฒนา และให้บริการทางการประเมินผลทางการศึกษา และทดสอบทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นศูนย์กลางความร่วมมือ ด้านการทดสอบ ทางการศึกษาในระดับชาติและระดับนานาชาติ

2. วิสัยทัศน์องค์กร

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นสถาบันทางวิชาการและ วิชาชีพ และเป็นแหล่งอ้างอิงระดับชาติและนานาชาติที่เชี่ยวชาญด้านการทดสอบและการประเมินผลทางการศึกษา เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาในทุกกระดับและทุกประเภทการศึกษาสู่ระดับสากล

3. พันธกิจ

1. จัดทำระบบ วิธีการทดสอบ และพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลตามมาตรฐานการศึกษา
2. จัดการประเมินผลการจัดการศึกษา และการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ให้ความร่วมมือและ สนับสนุนการทดสอบทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา
3. จัดการทดสอบทางการศึกษา บริการสอบวัดความรู้ความสามารถ และการสอบวัด มาตรฐาน วิชาการและวิชาชีพ ผลที่ได้นำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการเทียบระดับ และเทียบโอนผลการเรียนที่มาจากการศึกษาในระบบเดียวกัน
4. จัดการศึกษาวิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมด้านการทดสอบทางการศึกษาเผยแพร่ เทคนิคการวัดและประเมินผลการศึกษา
5. เป็นศูนย์กลางข้อมูลการทดสอบทางการศึกษา สนับสนุน และให้บริการผลการทดสอบแก่หน่วยงานต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
6. พัฒนาและส่งเสริมวิชาการด้านการทดสอบและประเมินผลทางการศึกษา พัฒนา

บุคลากร ด้านการทดสอบและประเมินผล ติดตามและประเมินผลคุณภาพบัณฑิต การรับรองมาตรฐานของระบบ วิธีการ เครื่องมือวัดของหน่วยงานด้านการประเมินผลและทดสอบทางการศึกษา

7. เป็นศูนย์กลางความร่วมมือด้านการทดสอบทางการศึกษาทั้งในระดับประเทศและระดับ นานาชาติ

4. มาตรฐานการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) จัดทำมาตรฐานการทดสอบ ทางการศึกษา แห่งชาติเพื่อให้ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารการทดสอบ การจัดระบบวิธีการทดสอบ บุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบ การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล การรายงานผล และการนำผลไปใช้มี มาตรฐานเป็นที่ ยอมรับทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติจึงจำเป็นกำหนด มาตรฐานการทดสอบทาง การศึกษา แห่งชาติขึ้น โดยมีคณะอนุกรรมการร่างการกำหนดมาตรฐาน การทดสอบทางการศึกษา ทำหน้าที่ กำหนด ขอบเขตและรายละเอียดของมาตรฐานแต่ละด้าน เพื่อให้ ครอบคลุมโครงสร้างและการทำงานของ สถาบัน ทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลเป็น รูปธรรมได้ โดยมาตรฐานที่ได้มีการจัดทำขึ้น ประกอบด้วยมาตรฐาน 5 ด้าน ได้แก่

1. มาตรฐานการบริหารการทดสอบ เป็นมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพว่าระบบ การบริหารการ ทดสอบมีความชัดเจน สามารถปฏิบัติได้จริง มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้ ในระดับชาติ และระดับนานาชาติ

2. มาตรฐานบุคลากรด้านการทดสอบ เป็นมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบมีคุณภาพ คุณสมบัติและหน้าที่เทียบตามมาตรฐานสากล

3. มาตรฐานการพัฒนาแบบทดสอบ เป็นมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพว่า แบบทดสอบที่ใช้ใน การวัดและประเมินมีการพัฒนาอย่างมีระบบ มีขั้นตอนการดำเนินการที่เป็น มาตรฐาน เชื่อถือได้มีสารสนเทศ เชิงประจักษ์และเป็นแบบทดสอบที่มีคุณภาพด้านความตรง ความเที่ยง และมีความ ยุติธรรม

4. มาตรฐานการพิมพ์การรับ/ส่ง การตรวจ และการประมวลผล เป็นมาตรฐานเพื่อ การประกัน คุณภาพว่าระบบการพิมพ์แบบทดสอบและกระดาษคำตอบ มีการควบคุมและกำกับ การ ดำเนินงาน อย่างมี ขั้นตอนที่ชัดเจน มีมาตรการด้านความปลอดภัย และมีการเก็บรักษาความลับอย่าง รัดกุม มี กระบวนการตรวจ ให้คะแนนที่ถูกต้อง มีระบบชัดเจนและสามารถตรวจสอบความผิดพลาดได้ และมีการ รายงานผลด้วยคะแนนที่ มีความหมาย และมีการแปลคะแนนอย่างเหมาะสมเทียบเคียงกับผล การทดสอบแต่ ละครั้ง/ปี

5. มาตรฐานการรายงานผล และการนำผลไปใช้เป็นมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพ ว่าการรายงานผลและการนำผลไปใช้มีความถูกต้อง เหมาะสม และเป็นธรรม

การบริหารการจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET)

1. วัตถุประสงค์ของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET)

1. เพื่อทดสอบความรู้และความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. เพื่อทดสอบความรู้และความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการจบการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
4. เพื่อนำผลการสอบไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน
5. เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชาติ
6. เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่น

2. แนวปฏิบัติเพื่อความโปร่งใสในการจัดสอบ O-NET ปีการศึกษา 2565

1. การจัดสนามสอบ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้จัดสนามสอบโดยกำหนด 1 กลุ่มเครือข่ายโรงเรียน เป็น 1 สนามสอบ (กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนอาจเรียกชื่ออย่างอื่น เช่น กลุ่มคุณภาพ กลุ่มประสิทธิภาพ กลุ่มโรงเรียน) โดยรวม โรงเรียนในกลุ่มทั้งหมดแล้วศูนย์สอบพิจารณาเลือกโรงเรียนในโรงเรียนหนึ่งในกลุ่มที่มีความเหมาะสม เป็น สนามสอบ

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้จัดสนามสอบโดยกำหนด 1 อำเภอหรือกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน เป็น 1 สนามสอบ

2. การแต่งตั้งตัวแทนศูนย์สอบไปประจำที่สนามสอบ ศูนย์สอบพิจารณาแต่งตั้งตัวแทนศูนย์สอบไป ประจำที่สนามสอบ โดยให้ศูนย์สอบพิจารณา แต่งตั้งจากบุคลากรภายในศูนย์สอบ ครูต่างเครือข่ายที่มี คุณสมบัติเหมาะสมหรือจากหน่วยงานอื่นๆ ตามความ เหมาะสม อัตรา 2 คน/สนามสอบ เพื่อทำหน้าที่เป็น ผู้ดูแลความเรียบร้อยภายในสนามสอบและทำหน้าที่ใน การรับ-ส่งแบบทดสอบ และกระดาษคำตอบ

3. การแต่งตั้งตัวแทน สทศ.ประจำสนามสอบ ในวันสอบจะมีบุคลากร ครูอาจารย์ และนักศึกษาระดับ ปริญญาเอก โท ตรีหรือนิสิต/ นักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยของรัฐ เข้าสังเกต การปฏิบัติงานของสนามสอบ และรายงานผลให้สถาบันทดสอบฯ ทราบ

4. การแต่งตั้งคณะกรรมการระดับสนามสอบ ศูนย์สอบแต่งตั้งคณะกรรมการระดับสนามสอบ ตำแหน่งหัวหน้าสนามสอบ กรรมการกลาง และกรรมการคุมสอบ จากต่างกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่เป็นสนาม สอบทั้งชุดโดยใช้วิธีการหมุนไขว้กัน

5. การรับ-ส่งกล่องแบบทดสอบและกล่องกระดาษคำตอบ

เมื่อศูนย์สอบได้รับกล่องแบบทดสอบและกล่องกระดาษคำตอบจาก สทศ. ศูนย์สอบต้องเก็บรักษากล่อง

แบบทดสอบและกล่องกระดาษคำตอบในห้องมั่นคงหรือห้องที่ปิดมิดชิด มีผู้ที่คอยดูแลตลอดเวลา ก่อนส่ง มอบให้ตัวแทนศูนย์สอบนำกล่องบรรจุแบบทดสอบและกล่องกระดาษคำตอบไปให้สนามสอบในตอนเช้าวันสอบ หลังจากเสร็จสิ้นการสอบในแต่ละวัน ให้ตัวแทนศูนย์สอบเป็นผู้รับผิดชอบนำกล่องบรรจุของ กระดาษคำตอบเพื่อส่งกลับ สทศ. พร้อมเอกสารประกอบการสอบ ส่งมอบให้ศูนย์สอบหลังเสร็จสิ้นการสอบ

6. กล่องบรรจุแบบทดสอบและกล่องกระดาษคำตอบ กล่องบรรจุแบบทดสอบต้องปิดแน่นหนาแล้ว ปิดทับด้วยเทปกาวเฉพาะของ สทศ. และมัด ด้วยสายรัดเฉพาะของ สทศ. โดย สทศ. อนุญาตให้หัวหน้าสนามสอบเปิดกล่องบรรจุแบบทดสอบได้ไม่เกิน 1 ชั่วโมงก่อนถึงเวลาสอบต่อหน้ากรรมการกลางและตัวแทนศูนย์สอบ

7. จำนวนชุดข้อสอบที่ใช้ ข้อสอบแต่ละวิชามีจำนวน 6 ชุด ในแต่ละชุดจะมีการจัดเรียงลำดับข้อที่ แตกต่างกัน โดย ข้อสอบได้จัดสลับชุดข้อสอบไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว กรรมการคุมสอบต้องแจกเป็นรูปตัว U ตามที่ สทศ. กำหนด

8. การติดตามการบริหารการทดสอบ สทศ. ร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด ในการติดตามการบริหาร การทดสอบตามมาตรฐานการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติโดยคณะกรรมการจะเข้าตรวจเยี่ยมศูนย์สอบและ สนามสอบ ในช่วงก่อนวันสอบ วันสอบและหลังวันสอบ

9. การรับแจ้งเรื่องร้องเรียน เรื่องความไม่โปร่งใสในการสอบ สทศ. เปิดช่องทางรับแจ้งเรื่องร้องเรียน ในความไม่โปร่งใสในการสอบ 4 ช่องทาง คือ สาย ตรงผู้บริหาร จดหมาย E-mail : testingeniets.or.th และ call center 0-2217-3800

10. ระเบียบ สทศ. ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทดสอบ พ.ศ.2557 สทศ. ขอให้ บุคลากรประจำสนามสอบปฏิบัติตามระเบียบของ สทศ. ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทดสอบ พ.ศ. 2557 อย่างเคร่งครัด เพื่อให้การทดสอบเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

1. การบริหารการจัดสอบ ระดับศูนย์สอบ

หน้าที่หลักของศูนย์สอบ

1. ประสานงานกับ สทศ. ดำเนินการตามนโยบายและแนวปฏิบัติของ สทศ. โดยเฉพาะ การ ดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ด้านมาตรฐานการบริหาร การทดสอบ และบุคลากรด้านการทดสอบ

2. กำกับและติดตามให้โรงเรียนในความรับผิดชอบของศูนย์สอบดำเนินการส่งข้อมูล โรงเรียน รายชื่อนักเรียนให้ครบถ้วนและถูกต้อง เป็นไปตามกำหนดการและแนวปฏิบัติที่ สทศ. กำหนด

3. กำหนดสนามสอบโดยเลือกโรงเรียนในความรับผิดชอบของศูนย์สอบ และจัดห้องสอบในแต่ละสนามสอบให้ครบถ้วน ผ่านระบบ O-NET ภายในเวลาที่กำหนด

4. จัดประชุมชี้แจงคณะกรรมการระดับศูนย์สอบ และคณะกรรมการระดับสนามสอบเพื่อให้

ทราบ ขั้นตอนการดำเนินการสอบ

5. พิจารณานุมัติในกรณีที่มีผู้เข้าสอบกรณีพิเศษที่ไม่มีเลขที่นั่งสอบ โดยตรวจสอบว่านักเรียน เป็นผู้มีสิทธิ์สอบและแจ้งสนามสอบทราบในวันสอบ

6. แต่งตั้งตัวแทนศูนย์สอบและส่งไปปฏิบัติหน้าที่ประจำสนามสอบ

7. แต่งตั้งคณะกรรมการระดับศูนย์สอบ และคณะกรรมการระดับสนามสอบ

8. ควบคุม กำกับให้การดำเนินการจัดสอบของศูนย์สอบและสนามสอบเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

9. แก้ปัญหาในการดำเนินการจัดสอบของศูนย์สอบและสนามสอบ

10. บริหารค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดสอบ จากเงินจัดสรรที่ได้รับจาก สทศ.

11. รายงานสรุปผลการดำเนินการจัดสอบ และสรุปค่าใช้จ่ายในการจัดสอบ แจ้งให้ สทศ. ทราบ ภายใน 60 วันหลังเสร็จสิ้นการสอบ และดำเนินการคืนเงินค่าใช้จ่ายการจัดสอบ ภายใน 60 วันหลัง เสร็จสิ้น การสอบ

คณะกรรมการระดับศูนย์สอบ

ประธานศูนย์สอบ คือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา / ผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา / เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน/ ผู้อำนวยการสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร / ผู้อำนวยการสำนักการศึกษาเมืองพัทยา หรือผู้ที่ได้รับ มอบหมาย ทั้งนี้ศูนย์สอบสามารถตั้งคณะกรรมการชุดต่างๆ ประกอบด้วย

1. คณะทำงานประสานงานการจัดสอบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. คณะทำงานรับ-ส่ง เก็บรักษาแบบทดสอบ กระดาษคำตอบและอุปกรณ์การสอบ

3. คณะทำงานจัดทำข้อมูลโรงเรียน ข้อมูลนักเรียนและข้อมูลศูนย์สอบ (การแต่งตั้ง

คณะกรรมการชุดนี้ ควรมีตัวแทนจากทุกสังกัด)

4. คณะทำงานการเงิน

5. ตัวแทนศูนย์สอบแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในวันสอบ การแต่งตั้งคณะกรรมการของศูนย์สอบควรแต่งตั้ง โดยมีตัวแทนจากทุกสังกัดที่อยู่ในศูนย์สอบ เพื่อให้การประสานงานและดำเนินการในเรื่องต่างๆ เป็นไปด้วย ความเรียบร้อย การกำหนดจำนวนคณะกรรมการ และจำนวนผู้ทำงานแต่ละคณะ ขอให้พิจารณาตามความ เหมาะสมกับจำนวนผู้มีสิทธิ์สอบ

2. บทบาทและหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน

1. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการศูนย์สอบ

ประธานศูนย์สอบ

1. ดำเนินการตามนโยบายที่ สทศ.กำหนด โดยบริหารการทดสอบ O-NET ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ มัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เป็นไปตามมาตรฐานการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ด้านมาตรฐานการบริหารการทดสอบและด้านมาตรฐานบุคลากรด้านการทดสอบ

2. แต่งตั้งคณะทำงานระดับศูนย์สอบและคณะทำงานระดับสนามสอบ
3. ควบคุม กำกับ ติดตามให้การดำเนินการบริหารการจัดสอบ O-NET ระดับศูนย์สอบ และสนามสอบเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
4. พิจารณาอนุมัติการเบิกจ่ายจัดสรร ในการดำเนินการบริหารการจัดสอบ O-NET ให้อยู่ภายใต้บัญชีแนบท้ายของข้อบังคับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ(องค์การมหาชน)
5. พิจารณาตรวจสอบ สั่งการ ติดตามกรณีที่เกิดปัญหาในการบริหารการจัดสอบทั้งระดับ ศูนย์สอบและระดับสนามสอบ

คณะทำงานประสานงานการจัดสอบ

1. ประสานงานการจัดสอบในกำกับต่าง ๆ ระหว่าง สทศ. - ศูนย์สอบ - โรงเรียน
2. จัดทำคณะกรรมการระดับสนามสอบและกรรมการคุมสอบ
3. เตรียมจัดการประชุมชี้แจงบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการสอบทั้งระดับศูนย์สอบและระดับสนามสอบ
4. ตอบข้อซักถามและบริหารการจัดสอบให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ผู้สังเกตการณ์สอบประจำสนามสอบหรือตัวแทนศูนย์สอบ

1. กำกับการรับ-ส่งแบบทดสอบและกระดาษคำตอบพร้อมกับหัวหน้าสนามสอบ ระหว่างศูนย์ สอบกับสนามสอบ
2. กำกับการเปิดกล่องแบบทดสอบให้ตรงตามตารางสอบและเวลาที่กำหนด พร้อมลงชื่อในเอกสารกำกับการเปิดกล่องแบบทดสอบ
3. กำกับ ดูแลการจัดสอบภายในสนามสอบให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามมาตรฐานการสอบ
4. กำกับการตรวจนับและการบรรจุกระดาษคำตอบ และกำกับการปิดผนึกซองกระดาษคำตอบและปิดทับปากซองกระดาษคำตอบด้วยเทปกาวพิเศษแบบทำลายตนเองทันที
5. รายงานการจัดสอบของสนามสอบให้ศูนย์สอบทราบตามเอกสารรายงานการปฏิบัติงาน ของผู้สังเกตการณ์สอบประจำสนามสอบ

บทบาทหน้าที่ของสนามสอบ ก่อนการสอบ

1. ประสานงานกับศูนย์สอบและดำเนินการตามนโยบายและแนวปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
2. เสนอชื่อคณะกรรมการระดับสนามสอบ ให้ศูนย์สอบพิจารณาแต่งตั้งอนุมัติ
3. เตรียมความพร้อมก่อนการจัดสอบในส่วนของสถานที่ห้องสอบ ติดประกาศรายชื่อผู้เข้าสอบ รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์การสอบให้ผู้เข้าสอบได้รับทราบข้อมูลในวันสอบ
4. รับ-ส่งแบบทดสอบ กระดาษคำตอบและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดสอบจากศูนย์สอบ ตามวันและเวลาที่นัดหมายและเก็บรักษาในสถานที่ที่ปลอดภัย
5. ขออนุมัติจากศูนย์สอบในกรณีมีผู้เข้าสอบกรณีพิเศษที่ไม่มีเลขที่นั่งสอบ (walk in)

ซึ่งนักเรียนที่ walk in อาจเกิดจากโรงเรียนส่งรายชื่อเพิ่มเติมหลังจากประกาศเลขที่นั่งสอบ หรือย้ายเข้าสถานศึกษามาภายหลัง

บทบาทหน้าที่ของสนามสอบ ระหว่างการสอบ

1. ดำเนินการจัดสอบภายในสนามสอบให้มีประสิทธิภาพ มีความยุติธรรมโปร่งใส เป็นไปตามแนวปฏิบัติในคู่มือการจัดการทดสอบ
2. เก็บรักษากระดาษคำตอบของผู้เข้าสอบและนำส่ง สทศ.ให้ครบถ้วน เพื่อรักษาผลประโยชน์ให้กับผู้เข้าสอบ

บทบาทหน้าที่ของสนามสอบ หลังการสอบ

1. เก็บรักษาแบบทดสอบให้ครบถ้วนตามจำนวนที่ระบุไว้หน้าซองแบบทดสอบ (แบบทดสอบถือเป็นเอกสารลับทางราชการและเป็นสมบัติของ สทศ.) เมื่อการดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ขอให้ สนามสอบหรือศูนย์สอบเก็บรักษาแบบทดสอบไว้จนกระทั่ง สทศ.ประกาศผลสอบ จึงอนุญาตให้ทำลาย แบบทดสอบได้ ไม่อนุญาตให้ทำสำเนา เผยแพร่หรือแจกจ่ายให้กับโรงเรียน
2. รายงานค่าสถิติการสอบผ่านทาง www.nets.or.th หลักการสอบเสร็จสิ้นในแต่ละวิชา
3. ประสานงานกับศูนย์สอบในการสรุปผลการดำเนินการจัดสอบ O-NET ระดับสนามสอบและการเบิกจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการปฏิบัติงานระดับสนามสอบ รวมทั้งการส่งมอบเอกสารการจัด สอบและหลักฐานทางการเงินให้ศูนย์สอบเก็บรักษาไว้หรือนำส่ง สทศ.ต่อไป
4. นำกล่องบรรจุซองกระดาษคำตอบและเอกสารจัดสอบส่งศูนย์สอบ หลังเสร็จสิ้นการสอบในแต่ละวัน

เครื่องมือการประเมินการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน

เครื่องมือการประเมินการจัดทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2565 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใช้ข้อสอบจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) โดยมีลักษณะของโครงสร้างและรูปแบบของเครื่องมือ ดังนี้

3.1 โครงสร้างและรูปแบบของเครื่องมือ

3.1.1 รูปแบบข้อสอบ และจำนวนข้อสอบในแต่ละรายวิชา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการ	วิชา							
	ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์	
	จำนวนข้อ	คะแนน	จำนวนข้อ	คะแนน	จำนวนข้อ	คะแนน	จำนวนข้อ	คะแนน
1. รูปแบบข้อสอบ								
1.1 ปรนัย 4 ตัวเลือก 1 คำตอบ	22	80	32	100	11	71.50	18	90
1.2 ปรนัย 4 ตัวเลือก 2 คำตอบ								
1.3 ปรนัย 5 ตัวเลือก 1 คำตอบ								
1.4 ปรนัย 5 ตัวเลือก 2 คำตอบ								
1.5 ปรนัยหลายตัวเลือก 1 คำตอบ								
1.6 ปรนัยหลายตัวเลือก มากกว่า 1 คำตอบ/ เลือกตอบเชิงซ้อน	-	-	-	-	-	-	2	10
1.7 เลือกคำตอบจากแต่ละหมวดที่สัมพันธ์กัน								
1.8 ระบายคำตอบที่เป็นค่า/ตัวเลข	-	-	-	-	4	20.50	-	-
1.9 อัตนัย เขียนตอบ	2	20	-	-	-	-	-	-
รวมจำนวนข้อ	24	100	32	100	15	100	20	100
2. จำนวนเวลาที่ใช้สอบ (นาที)	90		60		60		60	

3.1.2 รูปแบบข้อสอบ และจำนวนข้อสอบในแต่ละรายวิชา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการ	วิชา							
	ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์	
	จำนวนข้อ	คะแนน	จำนวนข้อ	คะแนน	จำนวนข้อ	คะแนน	จำนวนข้อ	คะแนน
1. รูปแบบข้อสอบ								
1.1 ปรนัย 4 ตัวเลือก 1 คำตอบ	25	59	32	100	16	76	32	88
1.2 ปรนัย 4 ตัวเลือก 2 คำตอบ								
1.3 ปรนัย 5 ตัวเลือก 1 คำตอบ								
1.4 ปรนัย 5 ตัวเลือก 2 คำตอบ	4	11	-	-	-	-	-	-
1.5 ปรนัยหลายตัวเลือก 1 คำตอบ								
1.6 ปรนัยหลายตัวเลือก มากกว่า 1 คำตอบ/ เลือกตอบเชิงซ้อน	-	-	-	-	-	-	3	12
1.7 เลือกคำตอบจากแต่ละหมวดที่สัมพันธ์กัน								
1.8 ระบายคำตอบที่เป็นค่า/ตัวเลข	-	-	-	-	4	24	-	-
1.9 อัตนัย	1	30						
รวมจำนวนข้อ	30	100	32	100	20	100	35	100
2. จำนวนเวลาที่ใช้สอบ (นาที)	90		60		60		60	

3.2 ตารางสอบ

3.2.1 ตารางสอบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วันสอบ	เวลา	รหัสวิชา	วิชา	เวลาสอบ
วันเสาร์ 11 กุมภาพันธ์ 2566	09.00 – 10.00 น.	64	คณิตศาสตร์	60 นาที
	พัก 30 นาที			
	10.30 – 12.00 น.	61	ภาษาไทย	90 นาที
	พัก 90 นาที			
	13.30 - 14.30 น.	65	วิทยาศาสตร์	60 นาที
	พัก 30 นาที			
	15.00 – 16.00 น.	63	ภาษาอังกฤษ	60 นาที

3.2.2 ตารางสอบ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วันสอบ	เวลา	รหัสวิชา	วิชา	เวลาสอบ
วันอาทิตย์ 12 กุมภาพันธ์ 2566	08.30 – 10.00 น.	64	คณิตศาสตร์	90 นาที
	พัก 30 นาที			
	10.30 – 12.00 น.	61	ภาษาไทย	90 นาที
	พัก 90 นาที			
	13.30 - 15.00 น.	65	วิทยาศาสตร์	90 นาที
	พัก 30 นาที			
	15.30 – 17.00 น.	63	ภาษาอังกฤษ	60 นาที

4. การดำเนินงานการจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน

การดำเนินการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (ONET) ประจำปีการศึกษา 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ได้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติของ สถาบันทดสอบ ทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการ

การดำเนินการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ประจำปีการศึกษา 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ได้กำหนดแนวทางในดำเนินการประเมิน คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นรูปธรรม เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐาน เทียบตรง และเชื่อถือได้ ทั้งนี้เพื่อให้ผลการจัดสอบเป็นที่ยอมรับ ตรวจสอบได้ สะท้อนศักยภาพและ ความสามารถของผู้เรียนอย่างแท้จริง สามารถนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพและ

มาตรฐานการศึกษา ต่อไปนี้ โดยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

ภารกิจและขั้นตอนสำคัญในการดำเนินการสอบ

การเตรียมการ

การจัดประชุมคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อกำหนดมาตรการ และแนวทาง ดำเนินงานตามโครงการ รวมทั้งการแจ้งให้โรงเรียนทุกโรงเรียน และประชาสัมพันธ์การสอบ มาตรการและแนวดำเนินการระดับเขตพื้นที่

1. การดำเนินการจัดตั้งศูนย์การสอบ และคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่โดยมี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นประธานศูนย์สอบ คณะรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ คณะศึกษานิเทศก์ และบุคลากรตามจำนวนที่เหมาะสมเป็นกรรมการระดับเขตพื้นที่ และคณะกรรมการสังเกต การสอบ

2. ชี้แจงและซักซ้อมความเข้าใจ กับประธานศูนย์สอบและคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่ คณะกรรมการดำเนินการจัดสอบและผู้เกี่ยวข้อง

3. แต่งตั้งสนามสอบและกรรมการสนามสอบ โดยมีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นหัวหน้าสนามสอบ ครู/บุคลากรตามสมควร เป็นกรรมการคุมสอบ และกรรมการกลาง โดยแต่ละห้องสอบ สลับกลุ่มเครือข่าย

4. ให้ตัวแทนศูนย์สอบแต่ละสนามสอบเป็นผู้รับส่งแบบทดสอบและกระดาษคำตอบ จาก ศูนย์การสอบ

5. คณะกรรมการสังเกตการสอบ ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผู้อำนวยการกลุ่มและศึกษานิเทศก์ ติดตาม ตรวจสอบสนามสอบ

ระดับสนามสอบ

1. ชี้แจงวิธีการสอบ การดำเนินการสอบให้นักเรียนทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน และเป็นระยะล่าสุดก่อนสอบ 1 สัปดาห์

2. ชี้แจงกรรมการและนักเรียนให้ตระหนัก เห็นความสำคัญการสอบ

3. ชี้แจงระเบียบ และวิธีควบคุม กำกับ ให้เป็นไปด้วยความถูกต้องตามระเบียบ รวมทั้ง การเฝ้าระวัง สอดส่อง ให้มีการดำเนินงานเป็นไปด้วยความเที่ยงตรง ยุติธรรม

4. ฝึกซ้อมนักเรียนเกี่ยวกับการฝนรหัส กระดาษคำตอบ และใช้กระดาษคำตอบ

5. ครูผู้คุมห้องสอบ มีการตรวจสอบกระดาษคำตอบของนักเรียนเกี่ยวกับความ ถูกต้อง การเขียนหัวกระดาษ ให้ถูกต้อง ก่อนรวบรวมจัดส่ง กรรมการกลาง ประธานสนามสอบ และเขต พื้นที่

การดำเนินการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)

1. ได้แต่งตั้งโรงเรียนที่มีศักยภาพและสถานที่ตั้งที่เหมาะสม คืออยู่ในบริเวณที่ สามารถ ประสานการรับส่งแบบทดสอบ ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่ กับสนามสอบให้เป็นสนามสอบเพื่อให้

การจัดสอบเป็นไปอย่างสะดวก และมีแนวการดำเนินการที่ชัดเจน

2. การจัดสนามสอบ ได้แต่งตั้งสนามสอบ และกรรมการสนามสอบซึ่งประกอบด้วย ประธานสนามสอบ กรรมการกลาง และกรรมการคุมสอบ เพื่อดำเนินการจัดสอบตามแนวการดำเนินงาน โครงการและกำกับให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ สุจริต ยุติธรรม ตรวจสอบได้

3. การคุมสอบได้แต่งตั้งกรรมการคุมสอบห้องสอบละ 2 คน ให้มีการสลับกรรมการ คุมสอบต่างโรงเรียน ทั้งนี้ เป็นครู/อาจารย์ต่างโรงเรียนห้องสอบละ 2 คน

4. ให้สนามสอบดำเนินการจัดสอบตามแนวปฏิบัติการสอบในแต่ละลักษณะ และตาม ประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปฏิบัติของผู้กำกับการสอบ พ.ศ. 2548 อย่างเคร่งครัด

5. โรงเรียนและคณะกรรมการคุมสอบจัดเตรียมอุปกรณ์การสอบที่ได้รับจากศูนย์ สอบ เช่น ดินสอ ยางลบ ให้นักเรียนพร้อมสอบ รวมทั้งดูแลและตรวจสอบการลงรหัสวิธีการใช้กระดาษคำตอบ อธิบายและตรวจสอบความถูกต้องของนักเรียนทุกคน

6. ให้มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดสอบของสนามสอบ รวมทั้ง ดำเนินการตรวจสอบ จัดสอบ และประเมินผลการจัดสอบ หากมีปัญหาเกิดขึ้น ให้รายงานประธานศูนย์ สอบ ทันที

7. เมื่อดำเนินการสอบเสร็จ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ได้สรุปผลการดำเนินงานจัดสอบของเขตพื้นที่การศึกษา ต่อสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เพื่อดำเนินการต่อไป

สาระการประเมิน

การประเมินคุณภาพนักเรียน จากการทดสอบทางการเรียนระดับชาติขั้นพื้นฐาน (สอบ O-NET) ดำเนินการร่วมกับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ทำการทดสอบ วัด ผลสัมฤทธิ์นักเรียนในชั้นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ เครื่องมือเป็น แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiplechoices) ที่ใช้รูปแบบหลากหลายลักษณะ และรูปแบบอัตโนมัติสำหรับ การเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ใน 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน จำนวน 3,115 คน มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1317 คน